

Володимир Андрійович ЛАЗОРЧИН

здобувач кафедри економічної експертизи та землевпорядкування
Західноукраїнський національний університет
ORCID ID: 0000-0003-4894-8637

Віталій ШАПКА

здобувач кафедри економічної експертизи та землевпорядкування
Західноукраїнський національний університет

**СТРУКТУРНА ПОБУДОВА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ АКЦІОНЕРНИМ КАПІТАЛОМ
ПІДПРИЄМСТВА**

Лазорчин, В. А. Структурна побудова системи управління акціонерним капіталом підприємства / Володимир Андрійович Лазорчин, Віталій Шапка // Український журнал прикладної економіки. – 2020. – Том 5. – № 4. – С. 346-353. – ISSN 2415-8453.

Анотація

Встановлено, що недосконалість чинного законодавства України, яке регулює питання управління статутним капіталом акціонерних товариств, і відсутність дієвих механізмів захисту прав інвесторів стримує інвестування в акції вітчизняних емітентів. Як наслідок, в останні роки в Україні спостерігається тенденція до скорочення кількості емісій з метою збільшення статутного капіталу акціонерних товариств. Обґрунтовано, що вирішення проблем фінансового забезпечення та корпоративного управління розвитком акціонерних товариств вимагає формування цілісної системи управління капіталом акціонерного товариства. Основними складовими управлінської системи є такі підсистеми управління акціонерним капіталом: методології управління; організації управління; комунікаційного забезпечення; нормативного забезпечення; кадрового забезпечення; матеріально-технічного забезпечення. Висвітлено структуру управлінської системи формування та використання акціонерного капіталу акціонерного товариства. Деталізовано характеристику функцій управління корпоративними правами (частками акціонерного капіталу), де акцентовано увагу на сутності функції та результаті її виконання.

Ключові слова: акціонерний капітал, акціонерні товариства, проблеми управління корпоративними правами, управління капіталом, функції управління корпоративними правами.

Volodymyr Andriiovych LAZORCHYN

Applicant of the Department of economic expertise and land management,
West Ukrainian National University

Vitalii SHAPKA

Applicant of the Department of economic expertise and land management,
West Ukrainian National University

**STRUCTURAL CONSTRUCTION OF THE COMPANY OF SHAREHOLDER CAPITAL
MANAGEMENT OF THE ENTERPRISE**

Abstract

Introduction. Joint stock companies play a leading role in modern economic life. In particular, this is reflected in their significant share in the GDP of countries. That is, in general, on the scale of the national economy, joint stock companies play an important role in the reproduction of total capital, its economic potential. The issue of share capital management is especially relevant for domestic enterprises. Due to the difficult political and economic situation in Ukraine, companies

© Володимир Андрійович Лазорчин, Віталій Шапка, 2020

---

are unable to fully realize the benefits of joint ownership. The efficiency of share capital management directly affects the financial condition of the enterprise, competitiveness and long-term prospects for their development.

The purpose of the article is to develop theoretical and methodological principles of structural construction of the management system of the enterprise share capital, as a key factor in solving the problem of the share capital management of enterprises in Ukraine.

Results. It is established that the imperfection of the current legislation of Ukraine, which regulates the management of authorized capital of joint-stock companies, and the lack of effective mechanisms to protect the rights of investors hinder investment in shares of domestic issuers. As a result, in recent years in Ukraine there has been a tendency to reduce the number of issues in order to increase the authorized capital of joint stock companies. It is substantiated that the solution of the problems of financial support and corporate management of the development of joint-stock companies requires the formation of a holistic system of capital management of the joint-stock company. The main components of the management system are the following subsystems of share capital management: management methodologies; management organizations; communication support; regulatory support; staffing; logistics. The structure of the management system of formation and use of the share capital of the joint-stock company is covered. The characteristics of corporate rights management functions (shares of share capital) are detailed, where the emphasis is on the essence of the function and the result of its implementation.

Keywords: share capital, joint-stock companies, problems of corporate rights management, capital management, functions of corporate rights management.

JEL classification: G32

Вступ

Акціонерні товариства відіграють провідну роль в сучасному економічному житті. Зокрема це проявляється в їх значній частці у ВВП країн. Тобто у цілому в масштабах національної економіки акціонерні товариства виконують важливу роль відтворення загального капіталу, її економічного потенціалу. Питання управління акціонерним капіталом є особливо актуальним для вітчизняних підприємств. У зв'язку зі складною політичною та економічною ситуацією в Україні підприємства не можуть повною мірою реалізовувати переваги акціонерної форми власності. Від ефективності управління акціонерним капіталом залежить безпосередньо фінансовий стан підприємства, конкурентоспроможність та довгострокові перспективи їх розвитку.

Питання формування та використання акціонерного капіталу, корпоративного управління постійно перебувають у полі зору як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників. Зокрема можна відзначити праці таких авторів, як Дж. Гелбрейт, Р. Гільфердінг, В. Леонт'єв, К. Маркс, А. Маршалл, М. Міллер, Ф. Модільяні, Дж.-С. Міль, Д. Рікардо, Ж.-Б. Сей, А. Сміт, В. Шемятенков. Різні теоретичні та практичні аспекти акціонерного капіталу досліджуються в працях вітчизняних економістів, зокрема можна назвати таких авторів, як О. Батура, К. Берегович, Н. Волошко, О. Гарагонич, О. Копилова, С. Мацера, Ю. Петруня, О. Проволоцька, Н. Савенко, Н. Харченко, Л. Юрчишена та ін.

Мета дослідження

Метою статті є розробка теоретико-методичних засад структурної побудови системи управління акціонерним капіталом підприємства, як ключового фактору розв'язання проблеми управління акціонерним капіталом підприємств в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження

Помірне й успішне значення України в ринковій економіці та акомодация до вимог ЄС можлива за умови ефективного функціонування підприємств. Підвищення результативності їх діяльності забезпечує зростання економічного потенціалу держави і, навпаки, виникнення кризових явищ на окремих підприємствах негативно відбивається на економічній системі в цілому. За цих умов саме підприємства повинні стати у центрі подальших економічних реформ з метою створення функціонально ефективною, страте-

---

гічно зорієнтованої та демократичної економіки. В системі управління різноманітними аспектами діяльності будь-якого підприємства в сучасних умовах найбільш складною і відповідальною ланкою є управління акціонерним капіталом. Акціонерний капітал є однією з головних складових пасиву балансу і, відповідно, впливає на фінансовий результат. Однак на сьогоднішній час на шляху розвитку та функціонування сучасного підприємства існує ряд проблемних та невирішених питань, які потребують значної уваги як науковців, так і практикуючих спеціалістів у цій сфері. В ході корпоратизації та приватизації державного сектора економіки України проявилися позитивні і негативні аспекти, властиві процесу роздержавлення, а, отже, вони зумовили процес становлення і розвитку національної системи корпоративного управління.

Стан фінансового ринку слід вважати одним з найважливіших чинників розвитку корпоративних відносин і формування системи управління акціонерним капіталом [1]. По-перше, на фінансовому ринку відбувається мобілізація, накопичення і розподіл фінансових ресурсів, які необхідні для формування акціонерного капіталу корпорації. По-друге, через фінансовий ринок відбувається інтеграція та концентрація акціонерних товариств, а також перехоплення корпоративного контролю у разі недбалого розпорядження акціонерним капіталом на користь більш ефективних власників. По-третє, розвинений фінансовий ринок надає інвесторам великі можливості для дієвого захисту власних інтересів та активної протидії спробам защемлення їх законних прав.

Поступове створення організаційних умов для роботи з цінними паперами в організованому секторі торгівлі справляє помітний позитивний вплив на інвестиційну привабливість емітентів, ліквідність цінних паперів та прозорість угод, які укладали учасники ринку. Однак навіть зараз більшість операцій з купівлі-продажу цінних паперів здійснюються без залучення організаторів торгів. Більшість ринкових операцій з цінними паперами відбуваються на вторинному (закритому) ринку в досить невеликих обсягах. Такий стан істотно ускладнює здійснення будь-яких вільних операцій купівлі-продажу акцій за реальною вартістю, а тим більше не дає можливості отримання доходів за рахунок зростання ринкової вартості акцій. Відзначена стагнація ринку акцій в першу чергу обумовлюється приватизаційною природою походження більшості корпоративних прав, які емітовані вітчизняними акціонерними товариствами [2, с. 75].

Ті перешкоди, з якими зіткнулися вітчизняні корпорації на шляху залучення фінансово-інвестиційних ресурсів з емісійних джерел обумовлені кількома причинами. З одного боку, обсяги потенційних джерел залучення коштів в Україні є досить обмеженими, а портфельне інвестування стає можливим лише за умови надвисокої надійності та прибутковості емітента. Поточна ситуація фондовому ринку також не є досить сприятливою щодо масштабного залучення коштів, оскільки емісійна діяльність вимагає від емітента значних витрат коштів. Другою причиною є прагнення власників корпоративного контролю до збереження існуючої структури акціонерного капіталу. У таких умовах корпорація стає лише формальною оболонкою повністю приватного підприємства без можливості реалізації корпоративних відносин.

Таким чином, у сучасних умовах здійснення корпоративних відносин, що склалися в акціонерних товариствах України, переважна більшість учасників – інсайдерів і аутсайдерів – мають обмежені можливості щодо використання переваг акціонерної форми господарювання. Більш того, у результаті низького рівня дієвості ринкового механізму в сфері регулювання корпоративних відносин, їх учасники змушені використовувати суто адміністративні або навіть силові методи впливу на опонентів, вдаватися до перерозподілу корпоративного контролю через процедуру банкрутства.

Аналіз практики збільшення статутного капіталу АТ засвідчує, що правове регулювання господарських відносин у цій сфері потребує вдосконалення. Попри те, що процеси реформування корпоративного законодавства України тривають уже більше двох десятиків років, вони ще далекі від завершення. Незавершеність реформ у корпоративному секторі спричиняє ряд проблем, пов'язаних із ефективністю правового регулювання відносин щодо збільшення статутного капіталу АТ.

По-перше, нагальним питанням, що потребує обов'язкового вирішення, є адаптація чинного корпоративного законодавства України, зокрема з питань збільшення статутного капіталу АТ, до права Європейського Союзу (ЄС). Каталізатором процесів адаптації корпоративного законодавства України до права ЄС може стати Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, підписана 27 червня 2014 р. [5] і ратифікована Верховною Радою України 16 вересня 2014 р. [6]. Саме Угода про асоціацію повинна стати системоутворюючим правовим документом, який визначатиме основні параметри поступового входження вітчизняної правової системи, зокрема корпоративного законодавства, в європейський правопорядок [7, с. 38]. На сучасному етапі адаптація корпоративного законодавства стає не лише інструментом стратегічного зближення з ЄС, а й безпосереднім інструментом забезпечення доступу вітчизняних АТ до інвестиційних ресурсів держав – членів ЄС.

По-друге, досі не вирішеною є проблема оптимального співвідношення приватноправових і публічно-правових елементів у структурі емісійного складу у разі збільшення статутного капіталу АТ.

Сучасна правова доктрина керується тим, що публічно-правові елементи в емісійному складі покликані відповідати регулятивним вимогам захисту ринку. Державний контроль за складною процедурою емісії цінних паперів має публічно-правовий характер і спричинений, принаймні, двома причинами. По-перше, самою природою емісійних цінних паперів, які не наділені індивідуальними ознаками, випускаються в масовому порядку і невиконання емітентом зобов'язань за ними зачіпає інтереси широкого, практично необмеженого кола осіб. По-друге, такий контроль спрямований на захист прав інвесторів, які є економічно слабшими учасниками емісійних відносин, навіть у тому випадку, коли вони є професійними учасниками ринку цінних паперів. Наявність же приватно-правових елементів у емісійному складі спрямована на спонукання АТ та інвесторів до участі у процесі емісії у разі збільшення статутного капіталу з урахуванням їх інтересів. Як доводить практика, перенасичення емісійного складу публічно-правовими елементами ускладнює та уповільнює процес акумулювання інвестицій емітентом та проведення інших корпоративних операцій. У зв'язку з цим, на нашу думку, подальший розвиток правового регулювання відносин, пов'язаних зі збільшенням статутного капіталу АТ, повинен рухатись у напрямку зменшення кількості публічно-правових елементів емісійного складу, забезпечуючи врахування інтересів АТ та інвесторів. По-третє, досі не вирішено проблеми забезпечення прозорості процесу емісії у разі збільшення статутного капіталу АТ. У своєму прагненні до прибутковості інвестицій в емітовані акції інвестор повинен свідомо приймати ризики. У зв'язку з цим, з точки зору інвесторів, бажане максимальне розкриття інформації про емітента цінних паперів і про папери, які він пропонує. Кількість розкритої інформації відображатиме вартість цінного паперу. Чим вищий ризик інвестиції, тим нижчою буде її ціна [8, с. 113].

Підбиваючи підсумки, слід наголосити, що недосконалість чинного законодавства України, яке регулює питання управління статутним капіталом АТ, і відсутність дієвих механізмів захисту прав інвесторів стримує інвестування в акції вітчизняних емітентів. Як наслідок, в останні роки в Україні спостерігається тенденція до скорочення кількості емісій з метою збільшення статутного капіталу АТ.

Подальший розвиток правового регулювання управління акціонерним капіталом АТ в Україні, на нашу думку, необхідно здійснювати у напрямі його адаптації до права ЄС на основі загальноєвропейських стандартів, створення умов для залучення до формування статутного капіталу АТ іноземних інвесторів, зокрема шляхом розміщення акцій вітчизняних товариств за межами України, зменшення кількості публічно-правових елементів емісійного складу, вирішення проблеми очищення ринку від АТ з ознаками фіктивності. Розв'язання проблем фінансового забезпечення та регулювання розвитку АТ вимагає формування системи управління акціонерним капіталом. Її

елементами виступають відповідна управлінська система (суб'єкт управління) та власне процес формування і використання акціонерного капіталу (об'єкт управління). Основними складовими управлінської системи є такі підсистеми управління акціонерним капіталом: методології управління; організації управління; комунікаційного забезпечення; нормативного забезпечення; кадрового забезпечення; матеріально-технічного забезпечення (рис. 1).

Рис. 1. Структура управлінської системи формування та використання акціонерного капіталу АТ

Побудовано на основі джерела: [9, с. 9].

Особливості структурної побудови та функціонування наведеної управлінської системи визначаються специфікою основних економічних процесів, що в комплексі формують результативність розпорядження акціонерним капіталом: формування акціонерного капіталу; використання акціонерного капіталу; розподіл фінансових результатів діяльності АТ. Відмінності економічних закономірностей, що знаходяться в основі забезпечення інтересів учасників корпоративної власності у межах кожного з даних процесів, у свою чергу, обумовлюють специфічний характер цілей, завдань та стратегії управління акціонерним капіталом, а також методичного та інструментального підґрунтя виконання конкретних управлінських операцій. Іншою характерною особливістю структурної побудови управлінської системи у складі системи управління акціонерним капіталом є виокремлення механізму корпоративного контролю (як комплексу засобів реалізації законних прав та інтересів учасників корпоративної власності) та створення складної мережі комунікацій між цими учасниками та корпорацією в цілому.

Таким чином, система цілей управління акціонерним капіталом в цілому має об'єктивний характер, зумовлений самою природою участі, функціями, роллю та значенням учасників корпоративних відносин у процесах функціонування та розвитку акціонерного товариства.

До складу підсистеми структури управління входять усі органи управління акціонерним товариством, співвідношення прав, відповідальності і обов'язків цих органів, а також форми, способи і інструменти забезпечення їхньої взаємодії і підпорядкованості в ході управління акціонерним капіталом.

Підсистема організації процесу управління відображає реальний стан функціонування системи управління акціонерним капіталом (табл. 1) у ході розробки, прийняття і реалізації стратегічних і поточних управлінських рішень органами управління АТ, взаємодії цих органів із акціонерами, комерційними партнерами корпорації, органами державної влади і місцевого самоврядування, суспільством в особі політичних і громадських організацій, підприємницькими структурами тощо. Процес функціонування системи насамперед стає відображенням виконання нею головних управлінських функцій – планування, організації, координації (розпорядження), мотивації, керівництва і контролю.

Таблиця 1. Характеристика функцій управління корпоративними правами (частками акціонерного капіталу) [10, с. 161]

Назва функції	Сутність функції	Результат виконання функції
Планування	Формалізація цілей і задач на основі визначення оптимальних шляхів і способів їхнього досягнення	Прийняття рішення щодо напрямків діяльності по управлінню корпоративними правами акціонерів і встановлення черговості дій (виділення пріоритетів)
Організація	Упорядкування підсистем об'єкта управління на всіх його ієрархічних рівнях, формування та забезпечення належного рівня функціонування управлінської системи у цілому	Установлення системи взаємин (ієрархії) між різними органами, що приймають участь в управлінні корпоративними правами акціонерів, а також зв'язків між цими органами й іншими ресурсами, що використовуються для досягнення поставлених цілей
Розпорядження (координація)	Забезпечення відповідності та погодженості між різними складовими об'єкта управління через встановлення найбільш раціональних зв'язків (технічних, організаційних, економічних) між цими складовими	Чіткий поділ компетенції, прав, обов'язків і відповідальності у всіх ланках управління на усіх рівнях управління (збори акціонерів та інші органи управління акціонерного товариства) для забезпечення оптимальності режиму функціонування системи управління акціонерним капіталом
Керівництво	Прийняття конкретних управлінських рішень та віддача команд щодо їхньої реалізації безпосереднім виконавцям	Безпосереднє досягнення результатів виконання управлінських рішень, відповідних до очікуваних відносно встановлених цілей і задач управління
Мотивація	Надання впливу на учасників управлінського процесу для спонукання цих учасників щодо активного здійснення певних дій через сприяння виникненню у них відповідних мотивів і стимулів	Досягнення оптимального психо-фізіологічного стану особистостей, задіяних в управлінському процесі, для забезпечення певного рівня активності і цільової спрямованості дій в певних умовах діяльності
Контроль	Здійснення зворотних зв'язків в системі управління на основі визначення існуючого стану системи у порівнянні з минулим станом для обґрунтування управлінських рішень щодо забезпечення оптимального функціонування системи	Реалізація заходів, необхідних для проведення планування і вирішення конкретних задач в процесі досягнення цілей управління, а також забезпечення відповідності поточних задач кінцевим цілям

Підсистема забезпечення системи управління акціонерним капіталом складається з елементів нормативно-методичного, інформаційного, матеріально-технічного і кадрового забезпечення. Головними завданнями, вирішення яких покладено на підсистему забезпечення, є такі: облік часток корпоративних прав у статутних фондах суб'єктів господарювання; оперативна і достовірна оцінка вартості корпоративних прав; класифікація пакетів акцій за ознаками, які визначають специфіку форм і методів управління на кожному з об'єктів власності; створення організаційних, фінансово-економічних, технічних та інших умов для реалізації державою прав власності; розбудова системи контролю за якістю здійснення управлінських функцій уповноваженими особами та ін. Однією з головних складових підсистеми забезпечення управління акціонерним капіталом насамперед є кадрове забезпечення, оскільки саме людський фактор відіграє вирішальну роль у корпоративних відносинах у цілому та у корпоративному управлінні акціонерним капіталом зокрема. Функціонування складової кадрового забезпечення передбачає виконання робіт з планування й підбору персоналу,

---

навчання та підвищення кваліфікації кадрів, оцінки трудової діяльності, мотивації та стимулювання персоналу, підготовки керівних кадрів управління. Провідне місце у комплексі завдань кадрового забезпечення відповідно до сучасних вимог ефективності та належності корпоративного управління акціонерним капіталом займають навчальна підготовка представників акціонерів та уповноважених осіб, найманих вищих керівників акціонерного товариства, а також визначення ефективності управління акціями (частками акціонерного капіталу) та якості виконання розпорядницьких функцій представниками акціонерів.

Таким чином, за змістом управління корпоративними правами як частками акціонерного капіталу являє собою складний циклічний процес надання свідомого і цілеспрямованого управлінського впливу акціонерів та уповноважених ними осіб та органів на частки участі, які належать цим акціонерам у статутних фондах акціонерних товариств, а також на правила і умови володіння, користування та розпорядження цими частками. Управління корпоративними правами здійснюється на загальноправових засадах корпоративного контролю, що витікають з обсягу та структури акціонерного капіталу (розподілу часток корпоративних прав між певними власниками), а також виникають відповідно до діючих інститутів регулювання корпоративних відносин.

Висновки та перспективи подальших розвідок

Недосконалість чинного законодавства України, яке регулює питання управління статутним капіталом АТ, і відсутність дієвих механізмів захисту прав інвесторів стримує інвестування в акції вітчизняних емітентів. Як наслідок, в останні роки в Україні спостерігається тенденція до скорочення кількості емісій з метою збільшення статутного капіталу АТ. Подальший розвиток правового регулювання управління акціонерним капіталом АТ в Україні необхідно здійснювати у напрямі його адаптації до права ЄС на основі загальноновизнаних європейських стандартів, створення умов для залучення до формування статутного капіталу АТ іноземних інвесторів, зокрема шляхом розміщення акцій вітчизняних товариств за межами України, зменшення кількості публічно-правових елементів емісійного складу, вирішення проблеми очищення ринку від АТ з ознаками фіктивності. Активізацію процесів формування та використання акціонерного капіталу вітчизняних корпорацій слід вважати першочерговою умовою реалізації індивідуальних відтворювальних процесів, а також створення суб'єктів, здатних до здійснення ефективної господарської діяльності у мінливих умовах трансформаційної економіки. Вирішення проблем фінансового забезпечення та корпоративного управління розвитком АТ вимагає формування цілісної системи управління капіталом акціонерного товариства. Основними складовими такої системи мають бути такі: методології управління; організації управління; комунікаційного забезпечення; нормативного забезпечення; кадрового забезпечення; матеріально-технічного забезпечення.

Список літератури

1. Попов О.Є. Теоретико-методологічні та концептуальні засади формування організаційно-економічного механізму корпоративного управління: монографія. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2009. 390 с.
2. Метеленко Н.Г. Проблемы управления акционерным капиталом промышленных предприятий в Украине. *Проблеми економіки*. 2012. № 1. С. 73-77.
3. Порядок надання дозволу на розміщення та/або обіг цінних паперів українських емітентів за межами України: Рішенням НКЦПФР від 20 червня 2013 р. № 1105. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1201-13#Text>.
4. Гарагонич О.В. Розміщення цінних паперів українських емітентів за кордоном. *Юридична газета*. 2013. № 10. С. 13.
5. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, підписана 27 червня 2014 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.

6. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Закон України від 16.09.2014 р. № 1678-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1678-18#Text>.
7. Гарагонич О.В. Актуальні питання адаптації корпоративного законодавства України до права ЄС. *Visegrad journal on human rights*. 2014. № 1. С. 36-42.
8. Гарагонич О.В. Емісія акцій у разі збільшення статутного капіталу акціонерного товариства. *Часопис цивільного і кримінального судочинства*. 2015. № 5(26). С. 102-116.
9. Волошко Н.О. Управління акціонерним капіталом промислового підприємства: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04. ХНЕУ. Харків, 2012. 21 с.
10. Українська Л.О., Волошко Н.О. Характеристика структурної побудови системи управління акціонерним капіталом промислового підприємства. *Бізнес Інформ*. 2011. № 12. С. 159-162.

References

1. Попов, О.Ye. (2009). *Teoretyko-metodolohichni ta kontseptual'ni zasady formuvannia orhanizatsijno-ekonomichnoho mekhanizmu korporatyvnoho upravlinnia*. [Theoretical and methodological and conceptual principles of formation of organizational and economic mechanism of corporate governance]. Kharkiv: VD «INZhEK».
2. Metelenko, N.H. (2012). «Problems of share capital management of industrial enterprises in Ukraine». *Problemy ekonomiky*. no. 1, pp. 73-77.
3. *Poriadok nadannia dozvolu na rozmischennia ta/abo obih tsinnykh paperiv ukrains'kykh emitentiv za mezhamy Ukrainy*. *Rishenniam NKTsPFR*. (2013). [Procedure for granting permission for placement and/or circulation of securities of Ukrainian issuers outside Ukraine. Decision of the NSSMC] № 1105 dated 20 jun., 2013. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1201-13#Text>.
4. Harahonych, O.V. (2013). «Placement of securities of Ukrainian issuers abroad». *Yurydychna hazeta*. no. 10, pp. 13.
5. *Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropejs'kym Soiuzom, Yevropejs'kym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i ikhnimy derzhavamy-chlenamy*. [Association Agreement between the European Union and the European Atomic Energy Community and their member states, of the one part, and Ukraine, of the other part]. (2014). Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.
6. *Pro ratyfikatsiiu Uhody pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropejs'kym Soiuzom, Yevropejs'kym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i ikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony*. *Zakon Ukrainy*. (2014). [On the ratification of the Association Agreement between Ukraine, of the one part, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, of the other part]. № 1678-VII dated 16 sep., 2014. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1678-18#Text>.
7. Harahonych, O.V. (2014). «Current issues of adaptation of corporate legislation of Ukraine to EU law». *Visegrad journal on human rights*. 2014. no. 1, pp. 36-42.
8. Harahonych, O.V. (2015). «Shares emission in case of increase of charter capital of stock company». *Chasopys tsyvil'noho i kryminal'noho sudochynstva*. no. 5 (26). pp. 102-116.
9. Voloshko, N.O. (2011). *Upravlinnia aktsionernym kapitalom promyslovoho pidpriemstva*, [Management of share capital of an industrial enterprise]. Abstract of Ph.D. Thesis. 08.00.04. KhNEU. Kharkiv.
10. Ukrain'ska, L.O., Voloshko, N.O. (2011). «Characteristics of the structural construction of the share capital management system of an industrial enterprise». *Biznes Inform*. no. 12, pp. 159-162.

Стаття надійшла до редакції 12.10.2020 р.